

INTERPRETACJA INDYWIDUALNA

Na podstawie art. 13 § 2a, art. 14b § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r., poz. 1325, z późn. zm.) Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej stwierdza, że stanowisko przedstawione we wniosku z dnia 25 czerwca 2020 r. (data wpływu 7 lipca 2020 r.) o wydanie interpretacji przepisów prawa podatkowego dotyczącej podatku dochodowego od osób fizycznych w zakresie skutków podatkowych powstałych w związku z otrzymanym odszkodowaniem – **jest nieprawidłowe.**

UZASADNIENIE

W dniu 7 lipca 2020 r. wpłynął do tutejszego organu ww. wniosek o wydanie indywidualnej interpretacji przepisów prawa podatkowego dotyczącej skutków podatkowych powstałych w związku z otrzymanym odszkodowaniem.

We wniosku tym przedstawiono następujący stan faktyczny i zdarzenie przyszłe.

Wnioskodawczyni jest osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą w zakresie handlu hurtowego. W celu zabezpieczenia należności handlowych Wnioskodawczyni zawarła z ubezpieczycielem umowę ubezpieczenia kredytu kupieckiego. Przedmiotem ubezpieczenia są należności handlowe.

Za sprzedane towary Wnioskodawczyni wystawiła w 2019 r. faktury sprzedaży VAT. Kwota należności wynikająca z faktur w wartości netto została zaliczona do przychodów należnych zgodnie z momentem powstania obowiązku podatkowego według ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 14 ust. 1c - Dz. U. z 2019 r., poz. 1387, z późn. zm. - dalej jako: „ustawa o pdof”).

Brak uregulowania wyżej wskazanych należności w określonym terminie spowodował, że Wnioskodawczyni oddała należność do windykacji firmie windykacyjnej wskazanej przez ubezpieczyciela w umowie. Na tę należność został utworzony odpis aktualizujący w wartości brutto, który zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w całości nie stanowił kosztu uzyskania przychodu (art. 23 ust. 1 pkt 21, art. 23 ust. 3 ustawy o pdof). Wnioskodawczyni nie skorzystała z ulgi na złe długi na gruncie podatku dochodowego od osób fizycznych (art. 26i i art. 44 ust. 17-24 ustawy o pdof.), jak również na gruncie podatku od towarów i usług (art. 89a - Dz. U. z 2020 r., poz. 106, z późn. zm.).

Firma windykacyjna po określonym w umowie czasie przesała informacje o bezskuteczności egzekucji. W następstwie braku skutecznej egzekucji należności zgłoszonej do windykacji Wnioskodawczyni zgłosiła szkodę do ubezpieczyciela.

Po rozpatrzeniu zgłoszenia ubezpieczyciel wypłacił odszkodowanie w wysokości 90% należności w wartości brutto. Zgodnie z zapisami Ogólnych Warunków Umowy oraz art. 828 § 1 Kodeksu Cywilnego (Dz. U. z 2019 r., poz. 1145, z późn. zm.) z dniem wypłaty odszkodowania roszczenia Wnioskodawczyni wobec Jej dłużnika, z tytułu niezapłaconych należności, przeszło na ubezpieczyciela do wysokości wypłaconego odszkodowania.

W sytuacji, gdy ubezpieczyciel wyegzekwuje jakąkolwiek kwotę dotyczącą należności, co do której zostało wypłacone odszkodowanie, 90% tej kwoty zliczy on na pokrycie wypłaconego odszkodowania, natomiast pozostałe 10% wypłaci Wnioskodawczyni (udział własny). Podobnie rzecz się ma, gdy Wnioskodawczyni otrzyma od dłużnika zaległość (np. dłużnik wpłaci środki na konto bankowe Wnioskodawczyni). Wnioskodawczyni jest zobowiązana zawiadomić o tym fakcie ubezpieczyciela i zwrócić mu 90% z otrzymanej kwoty w związku z wypłaconym odszkodowaniem.

Wnioskodawczyni otrzymała wypłatę odszkodowania w 2020 r. i w przyszłości również może je otrzymywać. Otrzymane odszkodowanie Wnioskodawczyni zaliczyła do przychodów podatkowych (art. 14 ustawy o pdof).

W związku z powyższym opisem zadano następujące pytanie.

Czy Wnioskodawczyni poprawnie sądzi, że otrzymane odszkodowanie od ubezpieczyciela w wysokości 90% należności brutto objętej ubezpieczeniem nie powoduje u Niej powstania przychodu podatkowego według ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1387, z późn. zm.) i Wnioskodawczyni powinna traktować je jako spłatę tej należności?

Przedstawiając własne stanowisko Wnioskodawczyni wskazała, że otrzymane odszkodowanie stanowi spłatę należności, a nie przychód podatkowy na gruncie podatku dochodowego od osób fizycznych (art. 14 ustawy o pdof - Dz. U. z 2019 r., poz. 1387, z późn. zm.).

Zdaniem Wnioskodawczyni przemawia za tym fakt, że przychód netto z należności objętej odszkodowaniem został już wcześniej zaliczony do przychodów podatkowych i uznanie odszkodowania za przychód podatkowy skutkowałoby ponownym rozpoznanem przychodu z tego samego tytułu.

Wnioskodawczyni podkreśliła, że kwota odpisu aktualizującego wartości należności nie stanowiła kosztu uzyskania przychodu zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (art. 26i i art. 44 ust. 17-24 ustawy o pdof).

W opinii Wnioskodawczyni, kwota odszkodowania odnosząca się do wartości VAT jest neutralna podatkowo i również stanowi spłatę należności. Wnioskodawczyni podała, że nie skorzystała z ulgi na złe długi zarówno na gruncie podatku dochodowego od osób fizycznych, jak i podatku od towarów i usług.

Wnioskodawca twierdząc, że odszkodowanie stanowi spłatę należności kieruje się zapisami art. 828 § 1 Kodeksu Cywilnego (Dz. U. z 2019 r., poz. 1145, z późn. zm.), w myśl którego: „Jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania”, z którego - zdaniem Wnioskodawczyni - wynika, że ubezpieczyciel wstępuje w prawa zaspokojonego wierzyciela.

Wnioskodawczyni uważa więc, że uzyskanie odszkodowania od ubezpieczyciela powinna potraktować jako spłatę należności do wysokości otrzymanego odszkodowania, a nie jako przychód podatkowy na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W świetle obowiązującego stanu prawnego stanowisko Wnioskodawczyni w sprawie oceny prawnej przedstawionego stanu faktycznego i zdarzenia przyszłego jest nieprawidłowe.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1426), opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów wymienionych w art. 21, 52, 52a i 52c oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku.

Stosownie do przepisów wskazanej ustawy, odrębnym źródłem przychodów jest określona w art. 10 ust. 1 pkt 3 pozarolnicza działalność gospodarcza

W myśl art. 14 ust. 1 cytowanej ustawy, za przychód z działalności, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3, uważa się kwoty należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane, po wyłączeniu wartości zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont. U podatników dokonujących sprzedaży towarów i usług opodatkowanych

podatkiem od towarów i usług za przychód z tej sprzedaży uważa się przychód pomniejszony o należny podatek od towarów i usług.

Zgodnie z art. 14 ust. 1c przywołanej ustawy, za datę powstania przychodu, o którym mowa w ust. 1, uważa się, z zastrzeżeniem ust. 1e, 1h-1j i 1n-1p, dzień wydania rzeczy, zbycia prawa majątkowego lub wykonania usługi, albo częściowego wykonania usługi, nie później niż dzień:

1. wystawienia faktury albo
2. uregulowania należności.

Z zawartych we wniosku informacji wynika, że Wnioskodawczynie - w celu zabezpieczenia należności handlowych - zawarła z ubezpieczycielem umowę ubezpieczenia kredytu kupieckiego. Przedmiotem ubezpieczenia są należności handlowe. W 2019 r. za sprzedane towary Wnioskodawczynie wystawiła faktury sprzedaży VAT. Kwota należności wynikająca z faktur w wartości netto została zaliczona do przychodów należnych. Brak uregulowania wskazanych należności spowodował, że Wnioskodawczynie oddała należność do windykacji (wskazanej przez ubezpieczyciela firmie windykacyjnej). Na tę należność został utworzony odpis aktualizujący w wartości brutto (odpis aktualizujący nie stanowił kosztu uzyskania przychodu). Wnioskodawczynie nie skorzystała z ulgi na złe długi zarówno na gruncie podatku dochodowego od osób fizycznych, jak i podatku od towarów i usług. Firma windykacyjna po określonym w umowie czasie przesłała informację o bezskuteczności egzekucji. W następstwie braku skutecznej egzekucji zgłoszonej do windykacji należności, Wnioskodawczynie zgłosiła szkodę do ubezpieczyciela. Po rozpatrzeniu zgłoszenia ubezpieczyciel wypłacił odszkodowanie w wysokości 90% należności w wartości brutto.

Zauważyć w tym miejscu należy, że stosownie do art. 828 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r., poz. 1145, z późn. zm.), jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli zakład pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem ubezpieczyciela.

Treść cytowanego wyżej przepisu przesądza więc, że w momencie wypłaty przez ubezpieczyciela odszkodowania pokrywającego wierzytelność, należności objęte tym odszkodowaniem wygasają. Taki sposób spełnienia świadczenia można więc uznać za częściową spłatę zobowiązania.

Powyższe oznacza, że wypłata przez ubezpieczyciela odszkodowania - w celu zaspokojenia wierzytelności Wnioskodawczynie - powinna być traktowana jako zapłata należności.

Z tego względu, jeżeli kwotę należności wynikającą z danej transakcji Wnioskodawczynie zaliczyła do przychodów należnych, to uregulowanie przez ubezpieczyciela określonej części tej należności (tytułem otrzymanego przez Wnioskodawczynie odszkodowania) - co do zasady - nie będzie skutkowało koniecznością rozpoznania przychodu. Przychód dla Wnioskodawczynie powstawać będzie wyłącznie w przypadku, gdy otrzymane odszkodowanie przekraczać będzie wartość należności zaliczonej uprzednio do przychodów należnych - wówczas część otrzymanego odszkodowania stanowiąca nadwyżkę nad wartością netto wierzytelności (której dotyczy), stanowić będzie dla Wnioskodawczynie przychód w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Z powyższego względu, stanowisko Wnioskodawczynie, w którym wskazano, że uzyskanie odszkodowania od ubezpieczyciela Wnioskodawczynie powinna potraktować jako spłatę należności do wysokości otrzymanego odszkodowania - należało uznać za nieprawidłowe.

Interpretacja dotyczy zaistniałego stanu faktycznego i stanu prawnego obowiązującego w dacie zaistnienia zdarzenia oraz zdarzenia przyszłego i stanu prawnego obowiązującego w dniu wydania interpretacji.

Końcowo zastrzec należy, że przedstawiony wyżej dopuszczalny sposób rozliczania otrzymanej tytułem odszkodowania kwoty, będzie uzależniony od tego, czy Wnioskodawczyni - każdorazowo - nie zaliczy do kosztów uzyskania przychodów kwoty należnej od dłużnika kierując się treścią art. 23 ust. 1 pkt 20 i 21 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Interpretacja indywidualna wywołuje skutki prawnopodatkowe tylko wtedy, gdy rzeczywisty stan faktyczny sprawy będącej przedmiotem interpretacji pokrywał się będzie ze stanem faktycznym (opisem zdarzenia przyszłego) podanym przez Wnioskodawcę w złożonym wniosku. W związku z powyższym, w przypadku zmiany któregokolwiek elementu przedstawionego we wniosku opisu sprawy, udzielona interpretacja traci swoją aktualność.

Zgodnie z art. 14na § 1 Ordynacji podatkowej przepisów w art. 14k-14n nie stosuje się, jeżeli stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe będące przedmiotem interpretacji indywidualnej stanowi element czynności będących przedmiotem decyzji wydanej:

1. z zastosowaniem art. 119a;
2. w związku z wystąpieniem nadużycia prawa, o którym mowa w art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług;
3. z zastosowaniem środków ograniczających umowne korzyści.

Przepisów art. 14k-14n nie stosuje się, jeżeli korzyść podatkowa, stwierdzona w decyzjach wymienionych w § 1, jest skutkiem zastosowania się do utrwalonej praktyki interpretacyjnej, interpretacji ogólnej lub objaśnień podatkowych (art. 14na § 2 Ordynacji podatkowej). Powyższe unormowania należy odczytywać łącznie z przepisami art. 33 ustawy z 23 października 2018 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 2193, z późn. zm.), wprowadzającymi regulacje intertemporalne.

Stronie przysługuje prawo do wniesienia skargi na niniejszą interpretację przepisów prawa podatkowego z powodu jej niezgodności z prawem. Skargę wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, za pośrednictwem organu, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest przedmiotem skargi (art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – Dz. U. z 2019 r., poz. 2325, z późn. zm.).

Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach (art. 47 § 1 ww. ustawy) na adres: Krajowa Informacja Skarbowa, ul. Teodora Sixta 17, 43-300 Bielsko-Biała lub drogą elektroniczną na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej Krajowej Informacji Skarbowej na platformie ePUAP: /KIS/SkrytkaESP (art. 54 § 1a ww. ustawy), w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie albo aktu, o którym mowa w art. 3 § 2 pkt 4a (art. 53 § 1 ww. ustawy). W przypadku pism i załączników wnoszonych w formie dokumentu elektronicznego odpisów nie dołącza się (art. 47 § 3 ww. ustawy) Jednocześnie, zgodnie z art. 57a Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, skarga na pisemną interpretację przepisów prawa podatkowego wydaną w indywidualnej sprawie, opinię zabezpieczającą i odmowę wydania opinii zabezpieczającej może być oparta wyłącznie na zarzucie naruszenia przepisów postępowania, dopuszczeniu się błędów wykładni lub niewłaściwej oceny co do zastosowania przepisu prawa

materialnego. Sąd administracyjny jest związany zarzutami skargi oraz powołaną podstawą prawną.

W przypadku wnoszenia skargi w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii jako najwłaściwszy proponuje się kontakt z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego ePUAP.